

Telefon št. 72.

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Račun pri poštn. čekov.
zavodu št. 11.642.

3. novembra:

NEW-YORK: Beograd 117, London 466.50, Paris 579, Milan 445, Zurich 187, Prague 293.50, Dunaj 0.14, Budimpešta 0.5, Bukarešta 49

Priljubljen je bil z gniljem in smoljo. Priljubljen je bil zlasti v onih rož, lilij, žefirah, miris, ciprese in jancza. Prav posebno so cenili tako zvali amarettum, majaromovo olje. Med inozemskimi dišavinami je slovelo olje in mazilo iz indijske in arabske narde. Dragocene so bile sestavine različnih dišav; tako so inovovali sestavino iz 25 snovi »kraljevske mazila«.

Med toaletnimi in lepilnimi sredstvi ogradimo imenovati sledeče:

1.) *Milo*, ki so ga iznašli stari Galci — je danes slovi francoska mila. Milo je bilo neke za umivanje, ampak narčeno je bilo tako, da so si z njim tudi barvali lase; posebno staro in priljubljeno je bilo barvanje las na modro. Nižje ljudstvo je rabilo namesto mila moko iz volčjega jaba ali pa sodo. Tudi fino ilovico, s katero so v valjanih čistili voleno blago, so uporabljali za umivanje. Pravijo, da so našli pod razvalinami zasutih Pompejev več tvojnic za milo; našli so baje je leta 1878, v velikem loncu mnogo mila, ki se je v vodi še penilo.

2.) *Lepotila za kožo*. Za najboljše sred-

stvo, ki je ohranilo svežo, gladko polt, so smatrali gospe oslovsko mleko. Stari pisatelji pripovedujejo, da so si devali ljudje čez noč mokro testo za kruh na obraz, zjutraj pa so si ga zmirali z oslovskim mlekom. O cesarici Elizabeti se pripoveduje, da si je vsako noč polkladala tečeje meso na obraz. Za odpravo peg na obrazu in sploh za dosego neke polit so rabile stare Rimljanke maščobo neoprane volne.

3.) *Lepotila (sminke)*. Priljubljen je bil za lepotečenje obraza barvilni škrovec (laknus). Sence so si dame barvale na bleedomodro. Za počrnenje obrvi in trepalnic je rabil lepi spol posebno sminko, *talgo* (po naše saje).

4.) *Negovanje zob* spada med najstarejšo oskrbo telesa. Že v najstarejši dobi so si čistili zobe z različnimi zobnimi praški. Tudi vsajanje ponarejenih zob je že silno staro; tako pravi neki pisatelj o sedemdesetletni starki, da ima samo še štiri zobe, pa še ti so z zlatom pritrjeni. Pri vsaki jedi so bili na mizi tudi zobotrebi in voda za izplakovanje ust.

—*allé*—

soditi na smrt, če bi neozdravljivemu bolniku pomagal umreti mesto da bi ga zdravil. S tem bi postal sodelozen hudo delstva umora, ker bi bilo njegovo delanje izvršeno pri polni zavesti in premišljeno. Toda zakoni poznajo izjeme in oproščajo krivdo umora, če kdo ravna v sloboznan ali če ubije človeka v vojni. Na vsak način je torej umestna debata o tem ali bi ne kazalo, da se razširijo meje dovoljenega umora. Imamo obilo slučajev, kjer človek nima prav nobne volje do

življenja, ko mu je življenje je nezno breme. Ako si neozdravljivi bolnik želi smrti, bi se moralo dovoliti vsakemu zdravniku, da ga reši trpljenja s tem, da mu pomaga umreti ne da bi bil zato moralno odgovoren. So pa še drugi bolniki, klinično volje za smrt niti za življenje. To so blazniki, ki so bližnim v nadlogo. Tudi v takih slučajih bi morali zdravniku imeti pravico, da povzroči njih smrt, seveda pod pogojem, da jih v to pooblaste bolnikovi sorodniki.

stu proti našim Italijanskim odredbam napram našim rojakom v Italiji ter izreka željo, naj bi gospodarski krogi v Italiji, s katerimi imata naša industrija in trgovina stike, a svoje strani uplivali na Italijansko vladu, da spremeni to nasilno postopanje.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (3. t. m.) Pšenica: baska, 78 — 79 kg, 4 vagoni 330; banatska, 78 — 79, 2 odst. Zenta, 322.5. Turščica: povpraševanje 237.5; banatska, duplikat kasa, 4 vagoni 212.5; za januar, 25 odst. kasa, 5 vagonov 225; januar, duplikat kasa, 5 vagonov 232.5; mare-april, 5 vagonov 225; mare-april, duplikat kasa, 10 vagonov 250; april-maj, duplikat kasa, 4 vagoni 255. Fižol: beli, baski, 1 vagon 535. Moka: baza »0« s, ponudba 535; »6«, ponudba 350; »7«, duplikat kasa, 1 vagon 275. Otrubi: v jutrnih vrečah, ponudba 130. Tendencja mirna.

Zagrebški tedenski sejem (3. t. m.) Slah dogon. Cene za kg žive teže: bosanske buče 1. 9 — 10, II. 7 — 8, svinje pitane 28, teleca 20.25. Krma: seno 75 — 100, otava 100 — 125.

Dobave

Dobava ovsa. Pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se vrši 14. t. m. ofertalna licitacija glede dobave 990.000 kg ovsa.

Dobava čevljev. Pri oddenju za mornarico v Zemunu se vrši 14. t. m. druga ofertalna licitacija glede dobave 6 tisoč parov podkovanih čevljev in 2 tisoč parov nepodkovanih čevljev.

Dobava bencina. Pri upravi državnih monopolov v Beogradu se vrši 13. t. m. ofertalna licitacija glede dobave 40 tisoč kg čistega bencina.

(Predmetni oglasi so v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.)

Trgovinska pogodba z Avstrijo. Iz Zagreba javljajo, da je tamošnja Trgovska in obrtniška zbornica bila obveščena, da pripravi dne delegacija za trgovinska pogajanja z Avstrijo v Zagreb in nato v Ljubljano.

Za železniški izhod Slovenije na morje. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je podnela direktiji za gradnjo novih železnic prošnjo, v kateri prosi, da se trasiranje proge Kočevje-Ormož-Vrbovsko in proge St. Janž-Sevnica, ki se je svojočasno ukinilo, zopet stavi na dnevni red ter da se izpolnjujejo za to potrebni krediti.

Vprašanje južne železnice. Pomočnik prometnega ministra Avramovič, ki je bil to dni na Dunaju, da v sporazumu z avstrijsko vlado reši neka vprašanja, ki se tičejo južne železnice, se je vrnil v Beograd. Na vprašanje dopisnikov »Istič« je izjavil, da je bil na Dunaju zato, da z avstrijsko vlado, odnosno z upravo južne železnice končno uredi vprašanje plačevanja anuitet in plačanja preve rate, katero mora naša država plačati upravi južne železnice. Dosegel se je dogovor, da bo naša država vrnila plačanja v francoskih frankih, a to zato, ker se večina delnic južne železnice nahaja v francoskih rokah. Prva rata, katero iznos je ni končno določen, se bo plačala upravi južne železnice koncem tega leta. Mreža južne železnice na našem ozemlju je prešla definitivno v našo državno upravo.

Rešimo sokolski Tabor!

Najboljši premog, drva in ogelje

kupite najceneje pri
Dražbi ILIRIJA, Ljubljana,
Kralja Petra trg 8. — Tel. 220.

PO ČU

dovito nizkih
cenah kupite
letos

polno blago
za ženske in
sukno za moške
obleke, kakor
tudi vse drugo

manufakturno robo v veletrgovini
R. Stermeck, Colje. Trgovci engros-
cena. Radi splošnega pomanjkanja
denarja treba povsod štediti ter je
dolžnost vsakega, da se pelje v
Colje in poskusi enkrat kupiti v
vletrgovini R. Stermeck. 190

Naznanilo.

Viljudno naznanjam p. n. naročnikom in drugemu občinstvu, da sem prejel najnovejše angleške in francoske modne vzorce za moške obleke, povrhnjice iz zimske suknje. Izvršujem vse po najmodernejšem kroju in smerih cenob. Za obilen obisk se priporočam

Fran Malis,
diplomiran krojač
5700 Tržaška cesta 29.

Gospodarstvo

Dva bančna poloma

Kakor nam javljajo iz Beograda, je odbor zaupnikov Balkanske banke prisiljen predložiti, da se zavzede dovolj prihodov poravnava, odposlal sodišču posebno vlogo, v kateri zahteva, da se predlog odkloni ter proglasi nad Balkansko banko konkura. Odbor ugotavlja, da je na delniško glavnico 18.750.000 Din vplačanih dejansko le 4.509.165 Din. Po otviritvi poravnalnega postopanja je bilo realiziranih več knjižic in čekov. Bilanca 12. oktobra, kakor jo je sestavil odbor, izkazuje 80.531.354.40 Din računskih aktiv ter 137.607.205.24 Din pasiv. Nepokriti primanjkljaji bi po tej bilanci znašali 56.935.940.75 Din. Banka sama je predložila anket za poravnava, ki predvideva 100 odst. pokrivanja za male vlagatelje, za velike pa 50 odst.

V ospredju interesa stoji danes polom beogradske Ujedinjene banke, ki je tudi predlagala sodišču prisilno poravnava. Ta banka, ki je ustanovljena od bivše beogradske Gradjanke banke, zagrebške Trgovinske in Ljubljanske kreditne banke, ki so tudi sestavile upravni svet tega zavoda ter vsaj delegirale svoje funkcije, se že skoraj leto dni nahaja v težkočah. Po bilanci iz leta 1922 je imela Ujedinjena banka 22 milijonov Din vlog ter 75 milijonov Din v tekočem računu ter poseduje velik milin v Bitolju, modernu skladišče v Skoplju in druge precejšnje nepremičnine. V Beogradu je ona eksportirala Ljubljanske kreditne banke in zastopnica Banca d'Italia ter je imela dobre zveze z emigranti v Beogradu. Med upniki se nahaja tudi Narodna banka z nekoliko milijoni, ki je, kakor se trdi, se zasigurala z generalno obvezo članov upravnega sveta. Trdi se, da bo polom Ujedinjene banke potegnil za seboj tudi malo beogradske Komisiona banke, ki je njena afilijata. Vseid poloma Ujedinjene banke sta močno prizadeti Ljubljanska kreditna in beogradska Spisla Zemaljska banka. Bivša Trgovinska, sedaj Hrv.-slav. Hipotekarna banka, se je baje še pravočasno izmotala. Med obkroževani se nahaja tudi Jugoslovanska novinarsko združenje, ki je imelo pri Ujedinjeni banki večjo vlogo.

K glavni skupščini Zveze industrijev

(Vsebinska resolucij.)

Na glavni skupščini Zveze industrijev v Ljubljani, ki se je vršila prošle nedelje in o kateri smo poročili že pri nesli, so se sprejela resolucije, katerih vsebina je v glavnih potezah nastopna:

Železniške zadeve: 1.) Zveza industrijev pozdravlja provzem južne železnice v državno upravo in upi, da bo državna uprava v še večji meri vpoštevala potrebe narodnega gospodarstva in zlasti nujne potrebe industrije v Sloveniji. Obenem izjavlja, da hoče upravo južne železnice podpirati s stvarnimi predlogi, s smotreno kritiko in tudi s tvornim sodelovanjem. 2.) Glede izjemnih odredb, ki jih je izdala Generalna direktorja državnih železnic 31. avgusta 1923., so v interesu splošnosti potrebne spremembe, in sicer: a) v slučaju, da je železnica dostavila stranki istočasno vagon, ki jih je stranka za ločene dneve naročila, naj se šteje nakladni rok za ostale vagonne šele po preteku nakladalnega roka za prvo naročene vagon, oziroma drugo naročene vagon; b) na straneh progah z le enim tovorim vlakom dnevno v obeh smereh naj izteče nakladalni rok in razkladalni rok tudi po izteku 6-urnega roka šele 2 uri pred odhodom tovornega vlaka, ki more pošiljko odvesti; c) za prvih 24 ur po izteku nakladalnega roka naj se računa normalna stojnina in šele po tem času se plača povzeta stojnina; d) pri vseh carinskih pošiljkah naj bo dovoljena reekspedicija. Za še ocarinjene pošiljke je dovoljena enkratna reekspedicija. 3.) Direkcije državnih železnic morejo v utemeljenih primerih dovoliti enkratno reekspedicijo, tudi za nocarinske pošiljke. To naj velja zlasti za industrijska podjetja pri prehodu iz enega obrata v drugi obrat istega podjetja. Pa tudi sicer na direkcije v važnih, utemeljenih primerih in v konkretnih slučajih dovolja enkratno reekspedicijo. 4.) Zvišanje blagovnih tarif, ki je stopilo v veljavo dne 15. septembra, je tako hkrano interesom važnih gospodarskih faktorjev, da se mora zahtevati temeljita revizija. Skliče naj se tarfni odbor, ki naj predloži tarife prouči. 5.) V Ljubljani naj se čim prej ustanovi državna železniška direkcija, ki naj upravlja vse omrežje Slovenije s programom Zidani most-Zagreb in Bujbajar-Karlovca 5.) skupščina se izjavlja proti monopoliziranju carinskega posredništva v okvirju državne železniške uprave. Carinska posredništva železniške uprave zaračunava v primeri s privatnimi višje pristojbine, ki naj se znižajo. 6.) Železniška uprava naj pravilno uredi emotno

2.) V zakonu že načelno določeno prvenstvo domačih ponudnikov in zlasti domačih producentov se mora s konkretnimi določili tako zajamčiti, da se bo načelo zakona dejanski izvrševalo.

Pomanjkanje gotovine in kreditov: Skupščina opozarja na kritični položaj industrije zaradi pomanjkanja gotovine in kreditov in pozivlja vladu in Narodno banko, ki naj pravočasno, preden pride do težkih gospodarskih nesreč, sprejme nujna svoja zadržanja napram naši industriji.

Protiv našim odredbam Italijanskih oblasti. Končno je sprejela skupščina resolucijo, s katero se pridružuje prote-

Stavbenik 128

RUD. ROČAK

v Trbovljah

Izvršuje vsa stavbena dela.

Lesno tesalstvo. Izdelovanje stopnic.

Terace-tiak.

Brezkonkurenčne cene.

Otvoritev

modnega krojaškega salona

za gospe in dame

na Miklošičevi cesti, v palači »Vzajemne posojilnice«, III. nadstropje.

Priporoča so Leopold Rijaveo.

BAKRENO GALICO

in druge kemikalije za vse industrije

dobavlja franko območja postaja tekoče,

izredno ugodno

DR. E. WEISS & CO., Wien IV.

Rienösslgasse 1.

8000

Telegrami: Adressat Drogenwaisen Wien.

Se potescatori . . .

Nekaj trenutkov vlada molk in ne
čuje se drugega kakor težko dihanje.

Zdelo se je, da bo stvar lahka in brez težav. Saj se jim je posrečilo pri

(Dalje prihodnjik)

(Dalje prihodnjik)

Pazite na obilne pene, ki jih daje milol Prati perilo z Zlatorog-milom. Je resalja, ker odstrani brez truda vsako onesnago. Kdor želi imeti lepo perilo, naj torej vzame samo Zlatorog! **me**

Srpska tovarna preprog
a. Lazar unjerski, a. d., Veliki Bečkerek
 priporoča svoje najmoderneje urejene domače podjetje za izdelovanje vseh vrste Turne
 Va vet, Glorja, Tapete, Eufie, Klidminster, Holender, Juta, Ma
 nila in Mok z preprog kakor tudi svoje splošnoznane specialitete z roko iz
 lanih armenskih preprog, karpiserov v vseh barvah in vzorcih po danih velikostih
 Zuepstvo in zaloga za Slovenijo: **A. DULAR, Ljubljana, Miklošičeva cesta Slov. 8**

